

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

НАСТАВНА ПРОГРАМА
СЛОБОДНО ЦРТАЊЕ

II година

ШУМАРСКО-ДРВОПРЕРАБОТУВАЧКА СТРУКА
техничар за мебел и ентериер

Скопје, 2006 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: СЛОБОДНО ЦРТАЊЕ

1.2. Образовен профил и струка

1.2.1. Образовен профил: техничар за мебел и ентериер

1.2.2. Струка: шумарско-дрвопреработувачка

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Стручно образование: предмет карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Втора година

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 2 часа

1.5.2. Број на часови годишно: 72 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Задолжителен предмет

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

По совладувањето на наставната програма по наставниот предмет **слободно цртање** ученикот стекнува знаења и вештини и се оспособува:

- да применува ликовни елементи и принципи;
- да користи ликовни материјали и техники;
- да изработува идејни решенија за амбалажна реклама;
- да изработува идејно решение за предмети од секојдневната употреба;
- да анализира ликовно-естетски и функционални вредности на архитектонски објекти;
- да изработува скулптура и релјеф;
- да користи материјали во изработката на проект за облагородување на ентериерот;
- да развива навика за постојано следење на модните трендови од областа на мебелот и ентериерот.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА И РАЗВИЕНИ СПОСОБНОСТИ

За постигнување на целите по ликовните содржини и успешно занимавање со уметноста и творештвото, неопходно е користење на предзнаењата од предметите ликовна уметност и историја.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4. 1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Бр. на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. ЛИКОВНИ ЕЛЕМЕНТИ И ПРИНЦИПИ	10	Ученикот: <ul style="list-style-type: none">- да ги познава ликовните елементи и принципи;- да користи видови, карактер на линии - светло темно (светло сенка);- да применува нови техники за цртање на ликовни елементи;- да црта по набљудување, помнење, фантазија.	<ul style="list-style-type: none">- Водење разговор за ликовната идеја;- упатување на учениците да истражуваат и експериментираат;- организирање цртање на портрет и фигура (по модел);- демонстрирање цртачки техники во цртањето.	<ul style="list-style-type: none">- Биологија- Физика
2. СЛИКАЊЕ	12	<ul style="list-style-type: none">- Да користи бои и други ликовни елементи и принципи;- да применува нови сликарски постапки;- да користи теми и мотиви за индивидуална или работа во група наменети за естетско уредување на ентериерот и екстериерот на училиштето.	<ul style="list-style-type: none">- Покажување и анализирање ликовни и други остварувања;- демонстрирање и применување комбинирани и други техники;- користење стручна литература, Интернет и др.	<ul style="list-style-type: none">- Физика

3. ГРАФИКА	10	<ul style="list-style-type: none"> - Да користи разни ликовни материјали и техники; - да користи ликовни елементи и принципи; - да применува разни теми и мотиви во творештвото по набљудување, помнење и фантазија. 	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрирање и објаснување на процесот на графичката техника; - организирање изложби; - организирање и реализирање посети на галерија, музеј и др. 	<ul style="list-style-type: none"> - Биологија - Мајчин јазик и литература
4. ДИЗАЈН	24	<ul style="list-style-type: none"> - Да изработи идејно решение за амбалажна реклама; - да применува нови материјали и техники при графички дизајн; - да користи мотиви по своја желба; - да дизајнира уникатно идејно решение за предмети од секојдневната употреба (мебел- елементи, лампи, саксии и др.); - да разликува уникатен од индустриски дизајн. 	<ul style="list-style-type: none"> - Покажување примери на готови решенија и коментирање содржини од стручна литература; - покажување и анализирање дизајнерски остварувања; - укажување на естетските и функционалните вредности. 	<ul style="list-style-type: none"> - Информатика - Практична настава
5. АРХИТЕКТУРА И УРБАНИЗАМ	6	<ul style="list-style-type: none"> - Да анализира ликовно-естетски и функционални вредности на архитектонски објекти; - да зебележува архитектонски објекти; - да анализира естетски и функционални вредности на 	<ul style="list-style-type: none"> - Покажување и коментирање на изработени цртежи, проекти и макети. 	<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава

		архитектонски објекти; - да ги применува основните елементи на урбанизмот и просторното планирање.		
6. СКУЛПТУРА	10	- Да изработува скулптура и релјеф; - да применува форми, големина и други ликовни елементи и принципи според личен избор; - да користи разни медиуми и материјали во изработката на проект за облагородување на ентериерот и екстериерот на училиштето; - да користи теми и мотиви од природата и животот; - да твори по набљудување, помнење и фантазија.	- Применување материјали, алати и др.; - демонстрирање фази од процесот на обликување на скулптурата.	- Историја

4.2. Наставни методи и активности на учење

Согласно целите на наставниот предмет **слободно цртање** наставникот применува современи интерактивни стратегии во зависност од наставната целина, односно наставната содржина. Овие стратегии се користат со примена на фронтална и индивидуална форма на работа, работа во групи и парови/тандем.

Активностите на наставникот: планира, организира, подготвува, активира претходни знаења, објаснува, демонстрира, дискутира, насочува, поставува прашања, пишува и црта на табла, дава инструкции и задачи, слуша, забележува, коригира, координира, следи и воспоставува соработка и комуникација.

Активности на ученикот: активно слуша, набљудува, истражува, критички размислува и одлучува, забележува, објаснува, поставува прашања, создава врска, пишува, анализира, диференцира, детерминира, покажува, применува, коментира и притоа тимски соработува со групата, сам се оценува, презентира и сл.

4.3. Организација и реализација на наставата

За остварување на поставените цели во програмата, наставата се организира и реализира преку комбинација на образовни активности: стручно-теоретска настава и практично творење. Наставата ќе се одвива во опремен кабинет за цртање.

4.4. Наставни средства и помагала

За остварување на поставените цели во програмата по предметот **слободно цртање**, наставата се организира и реализира во опремена училница со прилагоден инвентар за цртање.

Реализирањето на наставниот процес ќе се одвива фронтално, во групи и индивидуално. При реализирањето на наставниот процес ќе се проверува дали е направен прогрес во совладувањето на поставените цели.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на учениците се врши преку следење и вреднување на индивидуалните изработки континуирано во текот на целата учебна година, усно и писмено преку тестови на знаења кои се користат по обработката на наставните целина. Секој ученик во текот на едно полугодие може да добие најмалку две оценки. Доколку ученикот не ја совлада наставната програма по предметот се постапува според законската регулатива.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Наставникот по наставниот предмет **слободно цртање** треба да ги поседува следниве персонални, професионални и педагошки карактеристики: да е психофизички здрав, да го применува литературниот јазик и писмо на кој се изведува наставата, да е комуникативен и отворен за соработка, да има соодветно професионално образование, со или без работно искуство, да ја сака педагошката работа, да е добар организатор, креативен, да ја почитува личноста на ученикот, да е подготвен за примена на иновации во воспитно-образовната работа.

6.2. Стандард за наставен кадар

Предметот **слободно цртање** го реализираат наставници со завршени студии на **факултетот за ликовни уметности** отсек:

- вајарство;
- сликарство.

Наставниците да имаат педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард за простор

Наставата по предметот **слободно цртање** се реализира, главно, во рамките на училиштето-специјализирана училница опремена со соодветни наставни средства, според Нормативот за наставен простор и опрема.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: мај 2006 година

7.2. Состав на работната група:

1. Бранко Алексовски, советник, Биро за развој на образованието - Скопје
2. Дипл. академски скулптор Лидија Грујик - Пејковска, наставник, ДСУ „Георги Димитров“ – Скопје
3. Претставници од Факултетот за ликовна уметност
4. Претставници од социјалните партнери

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: 01.09.2006 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *слободно цртање* ја одобри министерот за образование и наука со решение број **07-3851/19** од **29.06. 2006** година.